VN/16824/2022
VM078:00/2022

30.6.2022

Vero-osasto
Reetta Varjonen-Ollus

Verontilityslain 5 §:ssä tarkoitettujen verovuodelta 2021 ennen verotuksen päättymistä maksettujen verojen tilityksissä sovellettavat jako-osuudet ja työnantajasuoritusten vähimmäismäärä

Ennakonpidätysten, kannossa maksettavan ennakon sekä ennen verotuksen päättymistä suoritetun jäännösveron sekä työnantajasuoritusten vähimmäismäärän tilityksistä veronsaajille säädetään verontilityslaissa (532/1998). Verontilityslain 5 §:n mukaan valtiovarainministeriön asetuksella säädetään kutakin verovuotta varten ennakonpidätysten, kannossa maksettavan ennakon sekä ennen verotuksen päättymistä suoritetun jäännösveron jakamiseksi valtion-, kunnallis- ja kirkollisveroksi sekä vakuutetun sairausvakuutusmaksuksi sellaiset suhteelliset osuudet (*veronsaajaryhmien jako-osuudet*), joiden mukaisiksi veronsaajaryhmien vastaavien osuuksien arvioidaan muodostuvan verovuodelta toimitettavassa verotuksessa. Lisäksi valtiovarainministeriön asetuksella säädetään kuukausikohtaisesti oma-aloitteisten ennakonpidätysten ja työnantajan sairausvakuutusmaksun vähimmäismäärä (*työnantajasuoritusten vähimmäismäärä*) siten, että niiden yhteismäärä mahdollisimman hyvin vastaa todellista oma-aloitteisten ennakonpidätysten ja työnantajan sairausvakuutusmaksun verovuosikohtaista kokonaiskertymää. Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään myös niiden osuuksien laskentaperusteet, joiden mukaan kunnallisveroksi ja kirkollisveroksi vahvistetun osuuden arvioidaan jakautuvan kuntien ja seurakuntien kesken (*kuntien ja seurakuntien jako-osuudet*).

Verontilitysasetuksen (804/1998) 1 §:n 1 momentin mukaan verontilityslain 5 §:n mukaisia veronsaajaryhmien jako-osuuksia ja työnantajasuoritusten vähimmäismäärää vahvistettaessa ja tarkistettaessa käytetään perusteena viimeksi päättynyttä verotusta. Lisäksi otetaan huomioon ansio- ja pääomatulojen sekä vastaavien vähennysten kehitys, veroperusteissa tapahtuneet ja muut asiaan vaikuttavat muutokset.

Edellä mainitun asetuksen 1 §:n 2 momentin mukaan yksittäisten kuntien ja seurakuntien jako-osuuksien perusteena käytetään viimeksi päättynyttä verotusta. Lisäksi laskentaperusteena käytetään kunnan asukasluvun ja evankelis-luterilaisen seurakunnan jäsenmäärän muutosta sekä kunnan ja seurakunnan tuloveroprosenttia.

Verontilityslain 5 §:n 2 momentin mukaan jako-osuuksia ja työnantajasuoritusten vähimmäismääriä tarkistetaan, jos käytettäviksi saatujen verotustietojen tai muiden perusteiden muutosten arvioidaan johtavan jako-osuuksien muuttumiseen siten, että muutoksella on olennaisia vaikutuksia veronsaajille tilitettäviin tai tilitettyihin määriin. Jako-osuuksien muuttuessa oikaistaan verovuodelta siihen mennessä tilitetyt verot vastaamaan uusia jako-osuuksia.

Valtioneuvoston asetuksen Verohallinnon yksiköistä (713/2020) 4 §:n mukaan verontilityslaissa tarkoitettuja tilityksiä varten on Tuotehallintayksikkö.

Jako-osuudet

Veronsaajaryhmien jako-osuudet

Valtiovarainministeriö vahvisti 11.2.2021 veronsaajaryhmien jako-osuudet ja yksittäisten kuntien ja seurakuntien jako-osuuksien laskennassa käytettävät laskentaperusteet, joita sovelletaan verovuodelta 2021 ennen verotuksen päättymistä maksettujen verojen tilityksissä.

Ennakolliset tiedot vuoden 2021 verotuksesta osoittavat odotettua suurempaa pääomatulojen kasvua viime vuodelle. Tämän arvioidaan vaikuttavan tilitettävien verojen kertymiin siinä määrin, että vuoden 2021 jako-osuuksia on syytä muuttaa jo ennen verotuksen valmistumista. Vuoden 2021 jako-osuuksiin on tehty samansuuntainen oikaisu myös lokakuun 2021 tilitysten yhteydessä.

Uusien verotus- ja muiden tietojen nojalla veronsaajaryhmien vuodelle 2021 arvioidut jako-osuudet olisivat seuraavat:

	Uudet osuudet %	Voimassa olevat osuudet %	Muutos %-yks.
Valtionverojen osuus	31,18	29,88	1,30
Kunnallisveron osuus	59,73	60,79	-1,06
Kirkollisveron osuus	2,67	2,75	-0,08
Vakuutetun sairausvakuutusmaksun osuus			
- sairaanhoitomaksun osuus	2,80	2,90	-0,10
- päivärahamaksun osuus	3,62	3,68	-0,06
Yhteensä	100,00	100,00	

Prosenttiluvut ilmaisevat kunkin veronsaajaryhmän suhteellisen osuuden kertyvistä ennakonpidätyksistä, kannossa maksettavista ennakoista sekä ennen verotuksen päättymistä suoritetuista jäännösveroista. Osuudet on arvioitu vuoden 2020 verotustietoihin perustuvan henkilöverotuksen suunnittelumallin (HVS-malli) avulla ottamalla huomioon ansio- ja pääomatulojen sekä vastaavien vähennysten kehitys, vuoden 2021 veroperusteet ja muut asiaan vaikuttavat muutokset vuodesta 2020 vuoteen 2021.

Kun verontilityslain 5 §:n mukaisen verovuoden 2021 maksuunpanon määrän arvioidaan olevan noin 35,2 miljardia euroa, nyt ehdotettu muutos lisäisi

verovuositasolla valtiolle tilitettävää osuutta noin 457 miljoonalla eurolla. Muutos pienentäisi kuntien osuutta noin 373 miljoonalla eurolla, seurakuntien osuutta noin 28 miljoonalla eurolla ja Kansaneläkelaitoksen osuutta noin 56 miljoonalla eurolla. Tämä muutos kasvattaa valtion talousarviossa olevaa ansio- ja pääomatuloverotuottoa 440 miljoonalla eurolla. Muutos on tarkoitus ottaa huomioon valtion kolmannessa lisätalousarviossa.

Uusia jako-osuuksia sovellettaisiin heinäkuussa 2022 tehtävistä tilityksistä lähtien, jolloin samalla oikaistaisiin aiemmin sovelletuista jako-osuuksista aiheutuneet tilityserot.

Yksittäisten kuntien ja seurakuntien jako-osuudet

Yksittäisten kuntien ja seurakuntien jako-osuuksia ei ehdoteta tarkistettavaksi tässä yhteydessä.

Työnantajasuoritusten vähimmäismäärä

Työnantajasuoritusten vähimmäismäärää ei ehdoteta tarkistettavaksi tässä yhteydessä.

Veronsaajien kuuleminen

Verontilityslain 5 §:n mukaan ennen jako-osuuksien ja työnantajasuoritusten vähimmäismäärän vahvistamista ja tarkistamista valtiovarainministeriön on kuultava kuntien keskusjärjestöä, Kirkkohallitusta, Ortodoksisen kirkkokunnan kirkollishallitusta ja Kansaneläkelaitosta. Tässä tarkoituksessa valtiovarainministeriö on 17 päivänä kesäkuuta 2022 järjestänyt kuulemistilaisuuden, jossa olivat paikalla Suomen Kuntaliiton, Kirkkohallituksen, Suomen ortodoksisen kirkollishallituksen ja Kansaneläkelaitoksen edustajat, joilla ei ollut huomauttamista edellä esitetystä veronsaajaryhmien jako-osuuksien tarkistamisesta eikä myöskään työnantajasuoritusten vähimmäismäärien vahvistamisesta.

Ehdotus

Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan, että verontilityslain 5 §:n mukaiset veronsaajaryhmien jako-osuudet tarkistettaisiin edellä esitetyn mukaisesti.